

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 7Csp/5/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8219200175
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Lajoš
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2019:8219200175.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Romanom Lajošom, v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát, Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 37 927 795 proti žalovanému: S. Š., nar. XX.X.XXXX, XXX XX S. XXX, o zaplatenie 2.324,31 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalobu v celom rozsahu **z a m i e t a**.

Žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenu súdu dňa 29.1.2019 sa obchodná spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155 (ďalej len „pôvodný žalobca“) domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 3.177,59 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 9.4.2016 do zaplatenia a náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 30.7.2015 obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné nám. 12, Kežmarok (ďalej len „právny predchodca žalobcu“) so žalovaným uzavrel zmluvu o pôžičke evid. č. XXXXXXXX vo výške 3.000,- Eur. Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 60-tich mesačných splátkach v sume po 86,18 Eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 5.170,80 Eur. Tvrdil, že žalovaný z vyššie uvedenej zmluvy uhradil sumu 258,54 Eur. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca dňa 27.1.2016 listom - predžalobná upomienka, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok a žalovaného upozornil na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok ani v dodatočne poskytnutej lehote nedošlo, právny predchodca žalobcu dňa 19.3.2016 úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom z 3.4.2016 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania žaloby predstavuje podľa žalobcu sumu 3.177,59 Eur. Žalobca si zároveň uplatnil zákonné úroky z omeškania od 9.4.2016. Zmluvnú pokutu, evidovanú v priloženom Prehľade splátok a úhrad v stĺpci „Pokuta“ v sume 403,75 Eur, si žalobca v konaní neuplatnil. V podaní z 10.6.2019 doplnil, že prostriedky úveru boli žalovanému vyplatené na účet N. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX. V podaní z 28.6.2019 na predchádzajúcu výzvu súdu uvádzal, že v konaní nedošlo k premlčaniu jeho nároku, pretože podľa jeho názoru premlčanie dlhu, ktorý bol zosplatnený nemožno počítat od splatnosti prvej nezaplatenej splátky a rozhodujúcou pre posúdenie premlčania dlhu je splatnosť tej splátky, ktorá vyvolala zročnosť celého dlhu. Poukázal na čl. 12 bod 12.2 zmluvných podmienok ako aj § 565 Občianskeho zákonníka a ďalej uvádzal, že platné právne predpisy neobsahujú ustanovenie, ktoré by viazalo možnosť zosplatnenia dlhu na konkrétnu splátku (t. j. na prvú nesplatenú). Žalobca ako veriteľ má tak právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti dlhu pre nesplnenie ktorejkoľvek splátky, t. j.

tej ktorú si sám určí. V tejto súvislosti žalobca poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 17Co/447/2016 zo dňa 24.8.2017, ktorý v odôvodnení svojho rozhodnutia v bode 13 uvádza, že ak nie je preukázané inak, je potrebné považovať za nesplnenú splátku, odo dňa zročnosti, ktorej začne plynúť premlčacia doba podľa § 103 veta druhá OZ, splátku zročnú bezprostredne pred zosplatením. V prípade ak by sa súd nestotožnil s danými tvrdeniami je povinný skúmať premlčanie pri každej splátke, ktorá sa stala splatnou jednotlivo.

3. Žalovaný sa k žalobe, ktorá mu bola doručená do vlastných rúk 18.4.2019 písomne nevyjadril

4. Dňa 6.5.2019 bol súdu doručený návrh na zmenu subjektu na strane žalobcu podľa § 80 ods. 1 Civilného sporového poriadku, v súvislosti s ktorým žalobca doložil hlavne žiadosť o postúpenie a prevod pohľadávok odvolávajúci sa na Rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok, oznámenie o postúpení pohľadávky z 18.4.2019 a kópiu podacieho hárku o zasielaní tohto oznámenia žalovanému. Okresný súd uznesením č. k. 7Csp/5/2019-60 z 9.5.2019 návrhu na zmenu subjektu na strane žalobcu vyhovel dospejúc k záveru, že po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod práv. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 15.5.2019.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 13.6.2019, ktoré odročil na 3.7.2019 za účelom oboznámenia sa žalovaného s podaním žalobcu doručeným sudu 11.6.2019, na ktoré sa neustanovil žalobca ani právny zástupca žalobcu (doručenie predvolania vykázané 14.6.2019), pričom právny zástupca žalobcu svoju neprítomnosť ako aj neprítomnosť žalobcu na pojednávaní ospravedlnil. Žalovaný sa na pojednávanie ustanovil, predvolanie na pojednávanie mu bolo doručené 27.6.2019 s vykonaním pojednávania súhlasil. Vzhľadom k tomu, že súd považoval podmienky pre vykonanie pojednávania za splnené, rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu. Na nariadenom pojednávaní vykonal dokazovanie oboznámením spisu a listinných dôkazov do nich predložených: žaloba na č.l. 2-3, notárska zápisnica N 3283/2017, Nz 54215/2017 NCRIs 55029/2017 z 11.12.2017 na č.l. 4-8, prehľad splátok a úhrad k spotrebiteľskému úveru na č.l. 16, zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 30.7.2015 na č.l. 17-20, predžalobná upomienka z 27.1.2016 spolu s doručenkou na č.l. 21, návrh na zmenu strany sporu na strane žalobcu z 29.4.2019 na č.l. 48, príloha č. 3 rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok na č.l. 50, oznámenie o postúpení pohľadávky žalovanému z 18.4.2019 na č.l. 52 spolu s kópiou podacieho hárku č. EPH 159713083 na č.l. 51, žiadosť o postúpenie a prevod na č.l. 54, uznesenie Okresného súdu Bardejov č.k. 7Csp 5/2019-60 z 9.5.2019, podanie žalobcu na č.l. 63-64, oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 26.3.2016 na č.l. 65, kópia výpisu o poukázaní úveru na účet žalovaného na č.l. 67, vyjadrenie žalobcu k výzve súdu na č.l. 82-85, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav veci.

6. Z predloženej zmluvy o poskytnutí najľahšej pôžičky zo dňa 30.7.2015 (ďalej len „zmluva“) mal súd za to, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzatvorili zmluvu na základe ktorej veriteľ poskytol žalovanému pôžičku vo výške 3.000,- Eur. V zmluve sa dlžník zaviazal uhrádzať pôžičku v 60-tich mesačných splátkach po 83,75 Eur a rovnako aj mesačnú výšku poistenia v sume 2,43 Eur. Zmluva uvádza celkové náklady spotrebiteľa v sume 2.025,- Eur, celkovú čiastku, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť v sume 5.025,- Eur, výšku RPMN 25 %, ročnú úrokovú sadzbu 25 %, priemernú RPMN 18,24 %, prvú splátku splatnú 20.8.2015, ďalšie splátky splatné vždy 20. dňa v mesiaci, termín konečnej splatnosti 7/2020 ako aj dobu trvania zmluvy do splatenia všetkých záväzkov Klienta podľa tejto zmluvy. V časti údajov týkajúcich sa pomerov žalovaného je uvedený jeho čistý mesačný príjem v sume 500,- Eur, deklarovaná existencia pracovného pomeru od augusta 2014, jeho trvanie na dobu neurčitú, identifikačné údaje o zamestnávateľovi s vyznačením, že ide pracovný pomer na dobu neurčitú, rodinný stav: ženatý, počet vyživovaných osôb: 1, spôsob bývania: vlastný byt/dom, mesačné finančné náklady 100,- Eur.

7. V čl. IX bode 7 Zmluvných podmienok sú obsiahnuté údaje o RPMN, konkrétne vzorec pre jeho výpočet a vysvetlenie spôsobu výpočtu, z ktorého je zrejmé, že pri výpočte sa vychádza z výšky pôžičky, počtu splátok, výšky splátky a intervalu vyjadreného v rokoch a zlomkoch roka medzi dátumom prvého čerpania a dátumom každého nasledujúceho čerpania. Podľa čl. IX bodov 6.1 až 6.3 Zmluvných podmienok klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutú Pôžičku a to v pravidelných mesačných Splátkach v sume a termínoch uvedených v Zmluve. V zmysle čl. IX bodu 12.2 Zmluvných podmienok Spoločnosť má právo na vyhlásenie okamžitej splatnosti Pôžičky v prípade, ak je Klient v omeškaní so zaplatením jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace a Spoločnosť upozornila na uplatnenie tohto

práva Klienta 15 dní vopred. Podľa čl. IX bodu 14.1 Zmluvných podmienok doručovanie písomností medzi Spoločnosťou a Klientom sa uskutočňuje najmä, avšak nielen poštou, elektronickou formou alebo faxom. Podľa čl. IX bodu 14.2 Zmluvných podmienok spoločnosť doručuje písomnosti na adresu Klienta uvedenú v Zmluve na účely doručovania alebo na inú adresu písomne oznámenú Klientom Spoločnosti najneskôr pred dňom odovzdania písomnosti na poštovú prepravu Spoločnosťou. Oznámenia zasielané Klientovi do vlastných rúk sa považujú za doručené okamihom, kedy Klient príslušné oznámenie obdrží, inak okamihom, kedy Klient príslušné oznámenie odmietne prevziať alebo sa príslušné oznámenie zaslané Spoločnosťou na poslednú známu adresu Klienta vráti Spoločnosti ako nedoručené, a to aj v prípade, že sa Klient o zaslaní príslušného oznámenia nedozvedel. Ostatné písomné zásielky sa považujú za doručené okamihom, kedy Klient príslušnú zásielku obdrží, inak piatym dňom, keď bola písomnosť podľa údajov Spoločnosti daná na poštovú prepravu na posledne známu adresu Klienta. Podľa čl. IX bodu 14.3 Zmluvných podmienok písomnosť doručovaná osobne sa považuje za doručenú dňom, v ktorom Klient alebo Povinný podľa údajov Spoločnosti písomnosť osobne prevzal.

8. Z predžalobnej upomienky, ktorú žalobca doručil súdu ako prílohu k podanej žalobe vyplýva, že dňa 27.1.2016 vyzval veriteľ žalovaného, aby okamžite uhradil omeškané splátky v sume 258,54 Eur s upozornením, že ak do 5.3.2016 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci november 2015, právny predchodca žalobcu bude oprávnený úver zosplatniť (č.l. 21 spisu). Predžalobná upomienka bola žalovanému doručená 4.2.2016 (č.l. 21 rub). Z oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 26.3.2016 vyplýva, že právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru „v celom rozsahu naraz“ a žiadal od žalovaného zaplatať sumu 3.179,23 Eur.

9. Zo žalobcom predloženého prehľadu splátok a úhrad k zmluve o pôžičke súd zistil, že právny predchodca žalobcu predpísal žalovanému splátky v sume 86,18 Eur (t.j. s poistením), pričom žalovaný zaplatil splátky splatné 20.8.2015, 20.9.2015 a 20.10.2015, spolu sumu 258,54 Eur. Do omeškania sa pred vyhlásením okamžitej splatnosti pôžičky žalovaný dostal so splátkami splatnými 20.11.2015, 20.12.2015, 20.1.2016 a 20.2.2016. K zosplatneniu spotrebiteľského úveru pristúpil právny predchodca žalobcu 19.3.2016 pred splatnosťou splátky splatnej 20.3.2016.

10. Zo žalobcom predloženej notárskej zápisnice súd ďalej zistil, že žalobca a obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné nám. 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130 ako aj obchodná spoločnosť VÚB Leasing, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 820 05 Bratislava, IČO: 31 318 045 notárskou zápisnicou sp. zn. N 3283/2017, NZ 54215/2017, NCRIs 55029/2017 z 11.12.2017 uzavreli projekt rozdelenia zlúčením, na základe ktorého sa žalobca stal nástupníckou spoločnosťou po spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., Hlavné nám. 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130 s výnimkou produktov splátkového predaja QCar a Triangel-splátkový predaj.

11. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čas uzavretia zmluvy zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

12. Podľa § 52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čas uzavretia zmluvy spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

13. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

14. Podľa § 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, 5a)
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

15. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

16. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čas uzavretia zmluvy, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

17. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čas uzavretia zmluvy zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

18. Podľa § 100 ods. 1a 2 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

19. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

20. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

21. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 343/2018 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov účinného od 5.12.2018 premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

22. Podľa § 879v Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 343/2018 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov účinného od 5.12.2018, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

23. V danom prípade súd právny vzťah medzi žalobcom, ktorý v dôsledku postúpenia pohľadávky v zmluvnom vzťahu nastúpil na miesto pôvodného žalobcu a žalovaným posúdil ako vzťah spotrebiteľský, keďže právny predchodca žalobcu vystupoval ako osoba konajúca v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný ako fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným typom zmluvy, ale možno ju označiť ako druh zmluvy, pre ktorú najmä Občiansky zákonník, ale aj iné právne predpisy ustanovujú osobitné podmienky a určujú, aké náležitosti zmluva musí obsahovať a naopak, ktoré v nej nesmú byť. Na uvedený zmluvný vzťah

bolo potrebné osobitne aplikovať ako ustanovenia Občianskeho zákonníka, konkrétne § 52 a nasl. tak aj zákona o spotrebiteľských úveroch.

24. V okolnostiach prípadu súd mal za medzi stranami nesporné, že dňa 30.7.2015 žalovaný uzavrel s právnym predchodcom žalobcu zmluvu o pôžičke a túto aj čerpal, čo vyplýva ako z prehľadu splátok predloženého žalobcom tak aj zo skutočnosti, že čerpanie úveru žalovaný nespochybňoval.

25. Vzhľadom začatie súdneho konania dňa 29.1.2019 (doručenie žaloby), t. j. po nadobudnutí účinnosti zákona č. 343/2018 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (5.12.2018), bolo v zmysle § 54a Občianskeho zákonníka v spojení s vyššie citovaným § 879v Občianskeho zákonníka povinnosťou súdu aj ex offa skúmať, či v danom prípade žalobca, resp. pôvodný žalobca uplatnil na súde pohľadávku vyplývajúcu zo spotrebiteľského vzťahu predtým, ako došlo k jej premlčaniu. Uvedené jasne potvrdzuje zámer zákonodarcu vyjadrený v dôvodovej správe k zákonu č. 348/20018 Z. z., z ktorej vyplýva, že prijatá právna úprava zavádza osobitnú úpravu uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv v reakcii na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60, zo dňa 7. februára 2018. Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy považuje zákonodarca za opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany podporovať vynucovanie plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku, ale vytvorenie priestoru pre to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia napríklad v tom, že už nebude disponovať dôkazmi. Zároveň sa vylučuje kondícia, t.j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Táto právna úprava sa z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, t.j. na spotrebiteľa aj na dodávateľa.

26. Z čl. IX bodu 12.2 zmluvy vyplýva žalobcovi (resp. jeho právnomu predchodcovi) právo žiadať od žalovaného ako klienta zaplataenie celej pohľadávky, ktorá sa stane okamžite splatnou, ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace. Opísaná dohoda zmluvných strán o práve dodávateľa predčasne zosplatniť poskytovaný spotrebiteľský úver podľa názoru súdu rešpektuje limity dané v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, na ktoré aj priamo text zmluvy odkazuje. Žiada sa uviesť, že ustanovenie § 565 veta druhá Občianskeho zákonníka je na zosplatnenie spotrebiteľského úveru aplikovateľné v intenciách § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorý predstavuje lex specialis v tom zmysle, že veriteľ je časovo limitovaný využitím práva na zosplatnenie, ktoré musí uplatniť podľa § 565 Občianskeho zákonníka najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, t.j. po splátke, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace a omeškanie s ňou trvá a pre ktorú k zosplatneniu dochádza. Lehota na doručenie upozornenia spotrebiteľovi nie kratšia ako 15 dní na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, nemusí bez ďalšieho začať plynúť až po tom, ako je dlžník v omeškaní so splátkou 3 mesiace. Zo skutkových okolností prípadu (žalobcom predložený prehľad splátok a úhrad k úveru poskytnutému žalovanej) vyplýva, že žalovaný sa dostal do omeškania so splátkou splatnou 20.11.2015 a rovnako tak aj s nasledujúcimi splátkami splatnými 20.12.2015, 20.1.2016 a 20.2.2016. Žalovanému bola 12.1.2016 právnym predchodcom žalobcu zasielaná výzva - predžalobná upomienka na zaplataenie 3 omeškaných splátok s poisťným (3 x 86,18 Eur = 258,54 Eur). V zmysle vyššie uvedeného zmluvného dojednania ako aj citovanej právnej úpravy tak žalobca bol oprávnený žiadať zaplataenie celého úveru najskôr po uplynutí 3 mesiacov od splatnosti s prvou omeškanou splátkou a po doručení upozornenia, t.j. počnúc dňom 21.2.2016 najneskôr však do 19.3.2016 (uvedené žalobca tvrdil k 19.3.2016) a po tomto dátume zase s nasledujúcou omeškanou splátkou splatnou 20.12.2015 v lehote od 21.3.2016 do 20.4.2016. V danom prípade nebolo žalovaným spochybnené ani tvrdenie žalobcu, že k zosplatneniu spotrebiteľského úveru právny zástupca žalobcu pristúpil 19.3.2016, teda v lehote vyplývajúcej z § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Súd preto uzatvára, že v danom

prípade došlo zo strany právneho predchodcu žalobcu k platnému zosplatneniu spotrebiteľského úveru dňom 19.3.2016, o čom bol žalovaný informovaný listovou zásielkou z 26.3.2016, čo malo vplyv aj na ustálenie počiatku plynutia premlčania uplatneného nároku.

27. Ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka je úpravou všeobecnou (lex generalis) a ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k nemu je úpravou špeciálnou (lex specialis), ktorá má pred aplikáciou všeobecnej úpravy prednosť. Keďže § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje právo na predčasné zosplatnenie uplatniť až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, je práve táto splátka, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní tri mesiace tou splátkou, pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka. Prednosť má teda právna úprava zakotvená v druhej vete §-u 103 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorej je počiatok plynutia premlčacej doby viazaný na zročnosť tej splátky, ktorá zosplatnenie celého dlhu vyvolala. Aplikácia § 101 Občianskeho zákonníka bude potom vo vzťahu k druhej vete § 103 Občianskeho zákonníka namieste, len pokiaľ sa jedná o dĺžku premlčacej doby (3 roky), nakoľko ustanovenie § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka inú úpravu ohľadne dĺžky premlčacej doby neustanovuje (rovnako závery občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Banskej Bystrici konaného dňa 20.03.2019). Premlčacia lehota v zmysle druhej vety § 103 Občianskeho zákonníka teda začala plynúť odo dňa zročnosti tej splátky, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace a pre ktorú k zosplatneniu došlo (teda zosplatnenie spotrebiteľského úveru vyvolala), teda v danom prípade 20.11.2015 a uplynula 20.11.2018. Pokiaľ pôvodný žalobca doručil na súd žalobu až 29.1.2019, potom je potrebné konštatovať, že v danom prípade žalobca v konaní uplatňuje premlčané právo, ktorého vymáhaniu bráni § 54a Občianskeho zákonníka a v súdnom konaní ho preto nemožno priznať. Uvedené napokon potvrdzuje aj právny názor JUDr. F. Sedláčka Phd., na ktorý poukazuje žalobca v podaní doručenom súdu 1.7.2019, podľa ktorého taktiež začína premlčacia doba vo vzťahu ku celej neuspokojenej pohľadávke plynúť od splatnosti nesplnenej splátky, pre ktorú nastala strata výhody splátok.

28. Na základe uvedeného tak bola žaloba ako celok súdom zamietnutá pre premlčanie uplatneného nároku, vzhľadom k čomu bolo nadbytočné ďalej sa podrobne zaoberať ostatnými aspektmi nároku, ktorý bol v konaní žalobcom uplatnený.

29. Podľa § 255 odsek 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

30. Podľa § 262 odsek 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

31. Žalobca bol v konaní neúspešný a žalovaný úspešný (v rozsahu 100% proti nemu uplatňovaného nároku), avšak svoj nárok na náhradu trov konania si neuplatňoval a zo spisu mu ani žiadne náklady nevyplývajú. Preto mal súd za to, že žalovanému žiadne trovy konania nevznikli a nie je dôvodné priznať mu akúkoľvek ich náhradu. Princípu rozumnosti v práve (princípu „zdravého rozumu“) chrániaceho hodnotu racionality, vyvoditeľného z idey právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a tiež princípu efektivity vyplývajúceho z čl. 17 C.s.p., nezodpovedá taká interpretácia a aplikácia ustanovenia § 262 ods. 1 a 2 C.s.p., výsledkom ktorej je rozhodnutie súdu obsahujúce výrok, že strana sporu má nárok na náhradu trov konania, hoci je v čase rozhodovania súdu zrejmé, že jej zjavne žiadne trovy nevznikli a už ani vzniknúť nemôžu, a tiež následné rozhodnutie súdu obsahujúce výrok, že strana sporu je povinná zaplatiť druhej strane náhradu trov konania vo výške 0,00 Eur. Takéto výroky sú za danej situácie rozporné a nerešpektujúce zásadu, podľa ktorej z nemožného právo (nárok, záväzok) nevznikne, resp. že k nemožnému sa neprihliada (impossibilium nulla obligatio est - nemožné nezakladá záväzok - D 50, 17 185 - Celsus). Odporujú zároveň všeobecnému poznaniu, že „z ničoho nič nevznikne“ (Lukretius). Navyše rozhodnutie súdu ukladajúce povinnosť plniť, ktoré je v skutočnosti rozhodnutím o uložení povinnosti neplniť (resp. rozhodnutie ukladajúce povinnosť plnenia a zároveň neplnenia), oslabuje autoritu súdov a dôveryhodnosť výkonu súdnictva. Preto bolo o nároku na náhradu trov konania žalovaného rozhodnuté tak, ako vyplýva z druhého výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým

protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.